

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 8.—XXXI.

April 1930.

BUTARE.

Domov!

(Velikonočna črtica.)

Toda ne samo iz šole domov, tudi ne s sosedovega dvo-rišča. Ne, Matè je imel daleč do doma. Pomislite, jeseni ga je bila pripeljala mati v mesto v šolo, izročila ga je strogi gospodinja — in ostal je tam, čisto majhen in sam. Mati je velela, da Matè ne sme domov pred Veliko nočjo, da se ne razvadi. Toda le, če bo priden, je zabičala mati. Zato se je Matè pridno učil, a je težko pričakoval pomladi, ko bo smel domov. Tako neznansko dolga je bila zima, za Matejčeta skoro neskončna.

Nu, počasi se je le približala zaželeni Velika noč — in Matè je povezal punkeljc. Koj, ko je bil oznanil gospod učitelj velikonočne počitnice, se je Matè odpravil. Radosten in srečen jo je mahnil na postajo še tisti večer, saj je natančno vedel, kdaj odpelje vlak, trikrat je bil povprašal, kako in kdaj, da ne bi zamudil. Dve ali tri ure je vdano ždel v čakalnici in je le dočakal pravega.

Potniki so dremali in spali v vlaku, Matejec je kar vdano bdel v kotu pa, mislil na dom. Tako dolgo ga ni bilo, več ko pol leta, saj ga že poznali ne bodo. To ga bo gledala mati, kar poskočila bo od veselja, oče se bo vstopil predenj, a nič ne bo rekel, samo roko mu bo položil na ramo ali ga celo toplo in mehko pobožal. Pa bratci in sestrice, gotovo ga nestrpno pričakujejo. In sosedov Jernejče, skoro spoznal ga ne bo več. Vsi, vsi ga bodo veseli, saj se niso videli tako dolgo!

Vlak se je zibal v noč, Matè pa kar buden, nič zaspan. Bil je srečen, da bi vpil in poskakoval od veselja, a je kar pohlevno ždel in sanjal o težko učakanih velikonočnih počitnicah. Saj si tudi ni upal zaspiti, Bog vari, domača postaja bi ga klicala, a on bi dremal! Morda ga bo celo kdo čakal pri vlaku? Mogoče, pisal ni nič, kdaj pride, res ni pisal, hotel je domače iznenaditi, tako je bil prebrisan naš Matejec.

Domača postaja! Matejcu se je vzburkalo srce, tako je bil vesel. Izstopil je, a je bilo še temno kakor opolnoči. Čakal ga ni nihče, do doma pa je bilo še daleč. Zato je krenil Matejec v čakalnico in kar zadremal, spanec ga je le premagal.

Ko se je dodobra zdanilo, se je Matejče napotil proti domu. Tam gori za gozdom je njegova vasica. Močno se je čudil Matè, vse se mu je zdelo izpremenjeno, skoro neznano. V mestu je toliko hrupa in vrišča, tu pa vse tako mirno, nobenega človeka ni videti, holmi in logi so tihi, še celo sneg krije doline, zrak pa je čisto svež in zdrav.

Vesel je spel k domu Matejec, prav kot bi frfotal z lahnimi krili skozi samo jutranjo pesem. Pohlevna je ždela pod gozdom njegova

domača vasica, in ko jo je Matejec dosegel, se je vsa sveža prebudila iz spanja. Kar zastrmel je Matè v svoj rodni dom, od same radosti so mu stopile solze v oči. Tako preprost je ta dom, skromen in tih, a lepši in slajši od vseh palač, ki jih je bil videl v mestu. Prvi mah se je zdel Matejcu dom čudno izpremenjen in tuj. Seveda, toliko časa ga je bil zrl samo v sanjah in se mu je počasi izmikal, zdaj pa je nakrat stopil predenj čisto tak kot je bil v resnici, prav nič izpremenjen. Matè je bil kar zamaknjen. Pa ni maral naravnost v hišo, krenil je okrog, da si jo dodobra ogleda, če je še kot je bila. Stopil je najprej v hlev. Bilo je temačno, a je koj uzrl mladega telička za vrati, ki je prav plašno gledal neznanega študentka. Nekdo je popeval pri jaslih in

pokladal krme voličem. Matè ga je koj spoznal: bil je njegov starejši bratec.

»Francè!« je zavpil Matè in nalašč zbežal ven. Tako je bil navihan ta Matejče. Smuknil je mimo kozelca in videl očeta, ki je pripravljaval voz. — »Oče!« je pognal sinko iz sebe, a se nalašč skril za steber, zakaj od same sreče ni vedel kaj početi. Splazil se je mimo malih hlevov, v enega vtaknil nos, pa se je usula k vratom kopica mladih puiškov, tako fletkanih, da je Matè kar poskočil. Odtod ga je zaneslo v kuhinjo. Starejša sestra se je sukala krog ognjišča in kuhala žgance za zajtrk.

»Dobro jutro, Nežika!« je pozdravil Matè, a precej smuknil v vežo, da ga sestra niti spoznati ni utegnila. Po veži je moško koračila koklja, obdana od drobcenih rumenih čivkačev. Matè se je spognil, enega malo pobožal, nato je stopil v izbo. Mati je oblačila malega Jožka in mu pravila o bratcu Matejcu, ki pride iz mesta danes ali jutri pa prinese pomaranč. Matè posluša pri vratih, Jožek ga debelo gleda izpod materine roke, dokler se mati ne okrene in uzre nenadejanega prihajajača.

»Matejče!« plane in srečna objame sinka.

»Mati!« dahne sinko, a mu kar solze stopijo v oči.

»In tako potihó prideš, pisal nisi nič!« ga ogleduje mati.

»Matejce!« se ojunači mali Jožek in počasi raca proti bratcu. Najbrže ga je spoznal.

»Matejče!« Prihiteli so bratci in sestre in obsuli Matejca z odkritim veseljem. Nazadnje je prišel oče in kar obstal pred sinkom. Zadovoljen ga je motril pa ga pobožal po rami. — »Si prišel?« je rekel tako toplo, da je sinko skoro zadržtel. Niti ni vedel Matè, kako bi govoril, kar moško je položil punkeljce na mizo in ga razvezal.

»Ná, Jožek,« je rekel pa mu dal lepega rdečega konjiča in pomarančo. Nato je razdelil še ostalim, vsakemu pomarančo za piruhe. Res, ni mnogo premogel njegov punkeljce, toda razveselil jih je, kot da jim je prinesel samih zlatih darov.

Potem so ga pa srečni ogledovali in ga izpraševali, kako je v mestu, kaj je tam vse lepega videl? Kako je kaj z učenjem? Pa kakšna je mestna šola? Je pritlična ali morda celo dvonadstropna? — Matejcu je čudno zvenela ta kmetiška govorica, ker je ni bil več vajen; tako okorna je, trda, v mestu govore drugače, skoro drdrajo, nekateri zvonko zatezajo.

Počasi je šinil Matè še k sosedom. Dedek je sedel pred hišo in kadił pipico, pa je Matejca naglo uganil in ga bil resnično vesel. A še bolj Jernejče, nekdanji Matejčev tovariš. Od samega navdušenja je pokril kar novi klobuček, ki so mu ga bili kupili za praznike, takega z lepim rdečim perescem. In je ponosno stopil pred dijačka Matejca. »Si prišel?« je rekel moško pa ga pomeril od glave do pete. In sta se zaupno in pametno pogovorila to in ono.

Kot bi mignil je bila Velika noč tu.

Doli pri fari je pozvanjalo k vstajenju, dekleta so pa nesla na glavi jerbase velikonočnega žegna. Imele so bele predpasnike in koše, pokrite z belimi prtiči. Na Veliko nedeljo se je pa razlilo po brdih samo nebeško solnce, bilo je svetlo in toplo. Oče je narezoval žegen: gnjat, nadevan želodec pa hren, mati je rezala kolač, delila piruhe in oblate, in vsa družina je bila zbrana okrog hrastove mize.

Potem so se pa znesli dečki na vas in sekali piruhe. Matè je imel spočito, mirno roko in je vsak piruh pogodil z novčičem; zato si je nabral polno pisanic. Toda bil je dober in je pisanice zopet razdelil, da ne bi bili dečki žalostni. Starejši fantje so sekali kar na deset korakov, nekateri celo pomaranče, a tako močno, da jih je novčič predrł skoz in skoz. — Ko je pričelo doli pri fari pritrkavati, so se usuli ljudje k veliki maši. Vsi vaški dečki in paglavci so šli z Matejcem, ponosni so stopali z njim, bil jim je ljub in drag. In vsi ljudje so se ozirali nanj.

Prekmalu so potekli prazniki. Kot bi trenil je bilo konec lepih dni. Tedaj se je stisnil Matè k hišnemu pragu, se oziral proti gozdu in po dolu — pa žalosten je bil. Jutri bo treba odriniti, Bog ve, kdaj pride spet. E, kar pridno se bo učil in koj bodo tu velike počitnice — tedaj se spet povrne... Domov, domov!...

MANICA KOMANOVA:

Po blagoslovljeni ogenj ...

župnik Gregor... Davno že počivaš v mali kapelici tam sredi šentviškega pokopališča in vendar te še vedno vidim. Vidim, kako si na veliko soboto zjutraj, visok in čestit, stal za cerkvijo s škropilnikom v roki in blagoslavljal ogenj, ki se je dvigal iz kupa posušenih vencev in druge navlake, ki jo je nanesel skupaj cerkovnik, ko je snažil pokopališče.

Otroci smo že čakali z lončki in komaj je župnik napravil poslednji križ, smo kar treščili h gorečemu kupu, napolnili lončke z žerjavico ter se, kot bi trenil, razbežali na vse strani.

Da smo bili tako urni, smo imeli svoj vzrok. O, pa še kako tehten vzrok!

Pri nas namreč mora dobiti na veliko soboto vsaka gospodinja nekaj blagoslovljene žerjavice. In kdor jo ji prinese, dobi pomarančo ali par piruhov, nekaj cvenka ali kar si že bodi. Čim bolj se je kdo podvizal, tem več gospodinj je obletel in tako seveda tudi več dobil. Odtod taka urnost med nami.

Škerbinov Francelj — oh, ta šmentani dolgin — ta je v tekanju navadno odnesel rekord. To vam je bil samogolten fant. Vse je hotel imeti sam. Nam drugim pa je zavidal slednji darek. Toda — prišla je kazen.

Na veliko soboto je bilo in ravno smo si tam za cerkvijo polnili lonce z žerjavico. Francelj je bil seveda prvi in jo je ubral kakor zajec. Merkonova šepasta Jerica je gledala za njim tako otožno, da se mi je zasmilila v dno srca. Tisti trenutek bi ji bila rada dala vse. Pa kaj, ko nisem premogla drugega kot lonček žerjavice.

Francelj je medtem že pridrvel do Lovrenčeve gostilne in kar treščil v vežo. Slučaj pa je hotel, da je Lovrenčeva mati prav tisti trenutek nesla polno skledo močnika skozi vežo. Francelj se je zaletel v mater s tako silo, da ji je skleda z močnikom padla na tla, obenem pa se je tudi Franceljnu lonček z žerjavico izmuznil iz rok ter se na grčavih tleh razbil na drobne kosce.

Komaj se je Lovrenčeva mati opomogla od prvega strahu, je segla pod peč po oklešček. Seveda je Francelj ni čakal. Nato je hitela na prag, a tudi na cesti ga ni bilo več videti. Izginil je ko kafa, ta bedrač.

Ravno tedaj pa je prišepala po cesti Jerica. Lovrenčeva mati, ki jo je prva jeza že nekoliko minevala, je poklicala Jerico k sebi, vzela od nje žerjavico ter jo obilo obdarila s piruhi.

Francelj pa je tisto leto zaradi svoje zavisti in samogoltnosti ostal brez piruhov. In pred Lovrenčevo mater si potem ni upal nikoli več.

Kako bodo letos „Zvončkarji“ obročili pisanice.

JOSO ZIDARIC:

Gašperček pride k tebi na dom!

predlanskem, XXIX. letniku »Zvončka« si čital izvirno pravljico lutkovno igro g. Mitje Šviglja, »Gašperjev junaški čin« v šestih slikah, in se naslajal ob njeni pestri in zanimivi vsebini. Hvaležen si bil pisatelju, da te je za kratek čas povedel v kraljestvo palčkov, v njih čudovito deželo.

Že takrat ti je šlo po glavi, kako bi uprizoril doma podobno igro, da bi očka in mamica ter brati in sestre gledali zanimive prizore take pravljicne igre in hvalili tvojo izvrstno odrsko opremo in izborna prednašanje.

Bržčas si celo sanjal o vsem tem in neizmerno si bil zadovoljen in ponosen, ko si meril korake po stopinjah škratov in drugih pravljicnih junakov. Tvoje mlado srce si je večkrat zaželelo izpolnitve te vroče želje.

Da ti bo ta želja, hrepeneča po čarobnih doživljajih pestre pravljice, tudi izpolnjena, naj ti služijo nastopna navodila, kako si lahko poceni sestaviš lutkovno gledališče za domačo uporabo, dokler si ne boš sam priredil gledališča za lutke na žici in nitkah.

Ustroj takega malega odra ti še ni znan iz enostavnega razloga, ker nisi še nikdar imel prilike prisostvovati slični predstavi. To pa še ni nič hudega!

Vse, kar je potrebno, boš takoj zvedel iz naslednjih preprostih vrst. Pazno jih prečitaj! Potem pa kar brž naredi trden sklep: Postavim si doma takle oder, kot sem pravkar o njem čul, in sicer kar kmalu, sebi v zabavo, drugim v razvedrilo.

Tako ti bo dana prilika, da preizkusiš na pravljicah lastne sanje in domišljijo. Lahko boš popeljal lutke iz svoje domače delavnice v kraljestvo vil in škratov, dobrih in hudobnih bitij, v deželo velikanov in pritlikavcev, junakov in trpinov, v čarobne vrtove raznih črnošolcev in čarovnikov, dalje v svet, ki je stoletja rasel v orientalskih pravljicah »Tisoč in eno noči«.

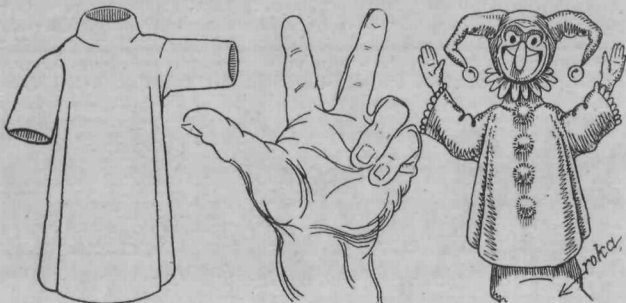
Prikazal boš vse naše povesti, vse naše narodne junaške pesmi, ki divijo ves svet zaradi svoje globoke, pestre vsebine, in vse naše narodne pripovedke; upodobil boš vso bol in borbo naših junaških pradedov proti krvoločnemu Turčinu. Z eno besedo, pokazal boš vso našo slavno preteklost od kraljeviča Marka in kralja Matjaža tja do slavnih junakov in borcev za naše ujedinjenje izpod tujega barbarskega robstva.

V mračnih zimskih večerih, ko zunaj pritiska mraz, ti bo mogoče v topli prijazni sobi predvajati znancem to, kar si dosegel z lastno pridnostjo, vztrajnostjo in spretnostjo.

Za domačo uporabo so tedaj najbolj pripravne lutke na prste, ki prednjačijo pred onimi na žici in nitkah po svoji gibljivosti in prožnosti. Take lutke morejo kar z rokami prijemati razne predmete, saj te roke gibljejo tvoji lastni prsti.

Glave lutk si izgotoviš po svojem preudarku sam iz kita, repe, krompirja, kostańja, korenja, jabolk itd. V repo najprej zvrtaj luknjico, vtakni vanjo kazalec. Nato izrezlaj na sprednjem delu oči, nos in usta, jih primerno pobarvaj z akvarelnimi barvami in jim daj še potrebno obliko in lesk. — Glava je tako izgotovljena.

Sedaj je napočil čas, da se izuriš še v frizerski umetnosti. Iz bombaža ali morske trave, ki jo prej primerno pobarvaš, pripravi lase, brado in brke. Na glavo lutke postavi še klobuk s perjanico ali pa čepico, na nos pa recimo še naočnike, ako predstavlja lutka učitelja ali pa zdravnika. — Glavno delo na glavi je s tem opravljeno.

Nato se lotiš izdelave obleke. To izgotoviš tako dolgo, da ti pride do komolca in sicer zaradi tega, ker se pri igri lahko kdaj izpozabiš, da dvigneš roke malo preveč čez spodnjo odrsko desko. Izgotovljeno obleko pa položiš na tri prste desne ali leve roke. Kazalec vodi glavo, palec in sredinec pa gibljeta roki lutke.

Nič ni potem lažjega kakor določiti prostor za oder. Najboljše mesto je vsekakor med vrati. Zabij najprej dve vodoravni latvi, nato pa še drugi dve v navpični legi v primerni razdalji. Zgornje in stranske odprtine zakrij s prtom ali z odejami. Še ena zavesa med navpičnima latvama in oderček z zastorom je gotov. Prav preprosto, kajne?

Ne smeš pa pozabiti seveda na ozadje, ki predstavlja sceno, recimo gozd, polje, mesto, skale, morje ali kaj takega. V primerni razdalji od predodnja proti igralcem pripravi torej še dve vodoravni latvi, na kateri pritrdiš primerno ozadje. Spreddaj, pred spuščnim odrskim zastorom, sede poslušalci.

Spodaj, med predodnjem in ozadjem, pa je mesto za te in tvoje sodelavce, ki so že pripravljeni za nastop z lutkami v rokah. Igralec se še potrudi, da pred vsakokratnim dvigom zastora pogleda v svojo vlogo.

Zvonček naznaní pričetek predstave.

Ko dvigneš zastor, se gledalcem prikaže mesto, kjer se bo vršilo dejanje. Zaradi tega je potrebno, da si naslikaš na papir ali na lepenko ozadje, ob straneh pa še dvojke kulis. Na primer: prizor se vrši v gozdu. Rabiš potem: takem ozadje in dvojke stranskih slik, ki predstavljajo gozd.

Lutke premika, kakor rečeno, tvoja roka. S kazalcem giblješ glavo, s prsti pa ravnaš kretnje lutkinih rok. Pri takih lutkah nog sploh ni videti.

Vso pažnjo posveti vzorne mu prednašanju. Od tega je namreč odvisen* dobršen del uspeha. Že v šoli te je gospod učitelj pred deklamiranjem kakor pesmi opominjal: »Govori počasi, glasno in razločno.« Isto pravilo velja tudi tu v polni meri. Vaja v lepem, točnem prednašanju ti bo v življenju vedno koristila. S čisto in jasno izgovorjavo besed se boš tudi drugod bolje uveljavil kot s površno in nerazločno.

Če se v prostem času posvetiš tovrstni zabavi, boš kmalu na sebi ugotovil napredek v spretnosti pri izdelovanju raznih glav, oblek, kulis in drugih za lepo opremo potrebnih predmetov. Tvoj govor bo s točnim prednašanjem samo pridobil na spretnosti in jedrnatosti, da se boš vedno znašel v še tako kočljivem položaju in si vselej pomagal iz vsake zadrege.

Tvoje srce se bo obenem požlahtnilo s podajanjem značajev raznih pravljичnih oseb. Naučil se boš pravilno in jasno misliti, razločevati, kaj je dobro in kaj je zlo, kaj je resnica in kaj laž. Skratka, spoznal boš vse one dobre lastnosti, ki bi morale čičiti slehernega človeka, slabe pa boš grajal in opustil.

Poleg vzgoje doma in v šoli ti bo še neskončno kraljestvo sanj popolnilo resnično in pravo vzgojo. Še odrasel se boš rad spominjal lepih uric, ki si jih preživel med lutkami v pravljичnem nastroju.

Pač prav je trdil veliki angleški pesnik Byron, ki je dejal: »Kdor ne ljubi lutk, nima zmisla za življenje.«

Na Cvetno nedeljo.

Z oljkovo vejo, božanco,
smo danes prišli pred monštranco.
Mašnik, le vse blagoslovi,
da bodo veseli nam dnovi!

V hiši naj kruh bo in vino,
brnjenj – ta ozdravi živino,
oljko pa v hudi uri zažgemo,
da se strele nebeške otmemo.

V. A.

Pomladna.

Andantino.

(Pavel Karlin.)

L. M. Škerjanc.

p

Ti - - he ve - dri - - ne, sonč - - ne si -

The first system of the musical score for 'Pomladna.' It consists of three staves. The top staff is the vocal line in treble clef, with a key signature of two sharps (F# and C#) and a 2/4 time signature. It begins with a piano (*p*) dynamic. The middle staff is the piano accompaniment in treble clef, and the bottom staff is in bass clef. The lyrics 'Ti - - he ve - dri - - ne, sonč - - ne si -' are written below the vocal staff.

p

pi - - ne, zé - - len breg - - -

The second system of the musical score. It continues the vocal and piano parts from the first system. The lyrics 'pi - - ne, zé - - len breg - - -' are written below the vocal staff.

Go - - - sto, go-

The third system of the musical score. It continues the vocal and piano parts. The lyrics 'Go - - - sto, go-' are written below the vocal staff.

ste - - je s češ - nje-ve ve - - - je

The fourth system of the musical score, which is the final system on this page. It continues the vocal and piano parts. The lyrics 'ste - - je s češ - nje-ve ve - - - je' are written below the vocal staff.

pa - - - da sneg - -

Pe - - sem se sme - - je - -

Velikonočna.

Mlade čibe na dvorišču,
mlade čibe so od koklje.
Gnjat se kuha na ognjišču,
gnjat prešički so nam dali.
V peči že diše potice,
mamica so jih zvaljali.
V kotu butara košata,
povezali so jo ata,
a v peharju rdeča jajčka . . .
Kaj so jajčka res od zajčka?

Vera Albrechtova

»S temi čakani se tudi vojskujejo z napadalci,« mi je rekel Kir. »Sloni se ne bojé nikogar, razen človeka. So najsilnejši prebivalci džungle!«

Razumela sem, da se sloni niso bali nikogar. Hodili so in se pasli mirno. Nihče jih ni napadal. Izvzemši le popadljivi brenclji in prilepljivi klošči. Otepali so se jih z ušesi in rilci. Mahali so tudi s tenkimi repi, pokritimi s trdimi, črnimi lasmi.

Nisem se mogla dovolj nagledati teh velikanov.

Kir pa je dal znak. Šli smo dalje.

»Slabo je!« je govoril Ori-Ori. »Živeža ni nikjer ni mrvice!«

»Počakaj, sosed!« je govoril Kir. »Našli bomo banane na bregu male reke.«

Naša četica je hitela vedno dalje.

Srečali smo znatno čredo prepirljivih črnih opic. Začele so se nam rogati.

Nekatere so nas obmetavale z nekakim sadjem, kislim in trdim kot kamen.

Nismo se spuščali v prepir z nedostojnimi sosedi.

V hostah sem opazila neko živalco. Bila je siva, s kolobarji in je imela dolg rep s črnimi progami. Lazila je kakor kača.

»Kaj je to?« sem vprašala Kira.

»Mangusta!« je odgovoril. »Mala roparica. Strah za ptiče in zajce.«

»Striček« je zažvižgal po svoje. Mangusta se je takoj skrila v luknjo.

Pomikali smo se vedno dalje.

Džungla se je namah začela redčiti. Približali smo se bregu reke.

V četici dohajajočih nas šimpanzov se je razlegel krik.

Hip nato je s truščem padlo drevo. Kaj se je zgodilo?

Nekoliko naših tovarišev je jedva utegnilo preskočiti na sosednjo palmo.

Kir se je vrnil in si ogledal zlomljeno deblo.

»Aha!« je zaklical. »Delo termitov! Le vkup, mlajši, pokažem vam nekaj!«

Pohiteli smo v gruči k njemu.

»Vidite,« je govoril, »kako je nekaj izdobllo celo drevo? Razen skorje in vej ni ostalo ničesar. To so napravile bele mravljice ali termiti. So slepe, a delavne in zelo močne. Gnezdo imajo globoko pod zemljo. Same pa votlijo drevo in ga izjedajo od znotraj. Stalo bi morda še dolgo. Ker pa nas je več naenkrat skočilo nanj, se je zlomilo. Razumete?«

»Razumemo!« smo zaklicali.

Grebla sem s prstom po prhljadi zlomljenega drevesa, pa sem zapazila dolgo vrsto malih belih bitij. Bežala so v eno smer, spretno in urno.

»Kaj delajo?« sem vprašala Kira.

»Ne vem,« je odgovoril. »Vem le toliko, da se moramo od mravelj in termitov vsi učiti.«

»Česa?« so vprašali mladi šimpanzi.

»Reda, delavnosti, ubogljivosti,« je rekel Kir resno.

Hotela sem pomisliti, kaj pomenijo besede našega vodnika; vendar nisem imela časa za to.

Pod drevesi se je zaslišalo srdito sopihanje in hlastanje. Potem nekako škripanje.

Skočila sem na nižje vejevje in pogledala dol.

Neko nenavadno bitje je lezlo iz globoke jame.

Izkobacalo se je ven in se namah med škripanjem in truščem pokrilo s črnimi beloprogastimi obroči.

»Vsi k meni!« sem vzkliknila. »Poglejte pregrozno zver!«

Kir je takoj odgovoril:

»To je mravljinčar! Ima zelo močne tace z ostrimi kremplji. Grebe gnezda termitov in mravelj. Preživlja se s temi žuželkami.«

»Čemu ima toliko kolobarjev na sebi?« smo vprašali.

»Če jih dvigne, je varen. Nihče se ga takrat ne dotakne,« se je zasmel Kir. »Nedvomno hiti sedaj k drevesu, ki ste ga vi podrli. To se bo gostil!«

Kmalu nato smo nadaljevali pot, skakaje po drevesih. Kar nas je ustavila nevelika reka.

Na bregu se je grela na solncu družina krokodilov. Okoli njih so se podile iste sinje ptice, kakršne sem videla na hrbtih vodnih konj.

Zrle so v razširjena žrela dvoživk in greble po njih.

»Našle so tudi mesto, da si poiščejo sladčice!« se je zasmel »striček« in presunljivo zažvižgal.

Stari neokretni krokodili in mali urni drobiž — vse je namah planilo v vodo.

Na bregu so stale velike čaplje in belorožnate ptice z vrečami pod dolgimi kljuni. Kir je povedal, da so to — pelikani.

Vsak hip so skakali v vodo in lovili srebrne in rdeče ribe.

Razni drobni ptički so letali povsod. V očeh je kar migljalo od te pestrobarvne družbe.

Na breg je priletela jatica rjavih jerebic.

V daljavi je dvignil glavo vodni konj. Zaprhal je glasno in razpršil naokoli curke vode.

»Kako pridemo na onile breg?« so vprašali mladi šimpanzi.

»Pridemo!« nas je pomiril Kir.

Razgledal se je okrog, zgrabil visečo liano in se zakolebal. Potem je v zaletu skočil čez reko. Za hip se je že oprijel veje drevesa, rastočega na drugem bregu.

Ravnali smo se po njegovem zgledu.

Ta prigoda je posebno veselila »strička«. Leteč nad vodo se je dvakrat prekopicnil v zraku.

Skočivši na vejo je radostno vzkliknil:

»Saltomortale double!«

»Kaj praviš?« ga je vprašal Kir.

»Rekel sem, da se mi je posrečil dvojni saltomortale,« je odgovoril in pomežiknil.

»Kaj to pomeni?« ga je izpraševal naš vodnik.

»Prav za prav še sam tega ne vem. Dela se tako, kakor ste videli. Fiut! dva kozelca in hic! na noge. Ha! Tako se to dela!«

»Striček« se je glasno smejal. Splašil je celo nekega pelikana.

Mi pa smo se skupno pridružili veselemu Ori=Ori=ju.

Naše veselje pa se je vendar končalo žalostno.

Naši četici je pripadal mladi Aka. Zelo vrl in priljubljen dečko! Malo razposajen in strašno radoveden.

Ko smo prekoračili reko, smo nekaj časa počivali.

Aka se je vrtel vseokoli. Povsod je moral vtakniti svoj nos, vse je moral otipati.

Oddaljil se je od nas in me poklical oddaleč:

»Ket, pojdi sem! Pokažem ti nekaj...«

Stekla sem k njemu.

»Glej!« je zaklical. »Kakšna čudovita veja! Še nikjer nisem videl take.«

Pazljivo sem si jo ogledala. To ni bila navadna veja.

Pokrivala jo je rjava koža z velikimi črnimi lisami.

Ker je solnce sijalo nanjo, se je lesketala in izpreminjala v njezgovih žarkih.

Namah sem opazila, da se je veja zdrznila in jedva vidno premaknila.

Sedaj nisem več dvomila, da je bila to kača. Znatno večja od onih, ki sem naletela nanje v bližini naše naselbine. Kača je polagoma dvigala glavo. Zapičila je v nas nepremične, presunljive zenice. Premikala se je počasi, natezajoč telo.

»Beži, Aka!« sem prestrašeno zavpila.

Skočila sem na lijano in v hipu sem se prenesla na sosednje drevo.

Aka se ni utegnil ravnati po mojem zgledu. Kača se je pognala z vso silo. Ko bi mignil, se je s svojim telesom ovila dečka in ga zadušila. Zdelo se mi je, da sem slišala, kako so hreščale kosti ubogega Aka.

Začela sem vpiti na pomoč. V kratkem so prihiteli Kir, Ori-Ori in mlajši brambovci.

Kača pa se je medtem obesila z repom na vejo in požirala nepremičnega Aka.

V kratkem je izginilo črno telesce našega tovariša v kačinem žrelu.

Brambovci so napadli kačo. Trgali so jo, praskali, grizli, stiskali ji grlo.

Kača se je morala umakniti pred hrabrostjo brambovcev. Zdrknila je z drevesa in se splazila v grmovje.

Zasledovali je niso.

»Ne rešimo več nesrečnega Ake!« je žalostno rekel Kir. »Poginil je v strašnem objemu kače.«

Zakaj je kača umorila in požrla milega Aka? Saj ji ni storil nič žalega.

Sovražim to veliko, lisasto kačo!

Ori-Ori trdi, da smo se srečali s »pitonom« ... Ti ogabni, zlobni piton!

Ubogi, ubogi Aka!

Našli smo banane. Dasi smo bili žalostni, smo si vendar uredili pravo pojedino.

(Dalje prih.)

Prazniki japonske mladine.

akor imamo pri nas dva velika otroška praznika na dan sv. Miklavža in o Božiču, tako praznuje tudi na Japonskem mladina svoje dneve na posebno slovesen način, predvsem z obdaritvijo in zabavami. Te praznike praznujejo dečki vedno zase, deklice pa posebe in na drug dan.

Že itak razvajeni japonski deček ima na dan 5. maja, ko se praznuje na Japonskem deški dan, imenovan »Tango no Sekku«, svoj veliki praznik.

Celo mesto ve takrat, da slavijo v ulici Nana Čome prebivalci dvajsettretje hišice na levo mladega moškega družinskega člana. V ta namen pritrdi že zgodaj zjutraj veseli, srečni, ponosni očka na streho nekaj metrov dolgo bambusovo palico, ki sega visoko preko slemena v zrak. Namesto običajnih zastavic pa obesi na palico čudno

oblikovan kos papirja, ki se preobliči potem, ko ga napihne veter, v veliko ribo, v krapa, z debelim, z luskinami pokritim truplom, z velikimi izbuljenimi očmi in plapolajočimi plavutmi. — Kakor so imeli kristjani v Kristusovih časih za simbol pripadništva k veri ribo, ravno tako imajo japonski dečki krapa, ki naj jim bo znak junaštva, preziranjaja smrti in vztrajnosti v življenjskem boju.

Tudi na vseh sosednjih strehah zaplapolajo na ta dan ti pestrobojni znaki. Kolikor dečkov je v hiši, toliko krapov je obešenih na strehah. Vsi so pobarvani v lepih barvah, v višnjevi in rumeni, a največ je rdečih, zakaj rdeča barva pome-

nja pri Japoncih veselje in srečo. Kako živo in pestro je mesto ta dan! Velikokrat opažamo štiri, pet, osem, da, celo še več teh srečonosnih papirnatih živalc na enem in istem drogju.

Da so si Japonci izbrali ravno krapa za simbol moške mladine, ima globokejši pomen. »Kako bojevit je krap, kadar se v zraku bojuje z vetrom!« vzklíkajo mimoidoči z navdušenjem, gledajoč pisane ribice. Pred vsem si torej želi japonski očka, da bi bili njegovi otroci bojeviti in hrabri. In baš v tej ribi vidijo najhrabrejšo zastopnico te vrste živali, ki plava v vodi celo proti toku in se bojuje z valovi deročih rek. Tako naj tudi japonski deček premaga vse težave, ki jih stavi življenje na njegovo pot. Ako ujamemo krapa, ne bo trepetal in tolkel z repom in plavutmi okoli sebe; da,

tudi takrat, ko dvignemo nad njega nož, bo ostal popolnoma miren. Tak naj bo Japonec — junak, ne da bi trenil z očesom, tudi če mu teko poslednji trenutki življenja.

Mamica Tatahida, skromna, tiha ženica, je na ta dan že v zgodnjih jutranjih urah neizrečeno podjetna. Toliko ima dela in skrbi! Ure in ure drsa z belimi nogavicami po hiši, pripravlja in ureja. Potem pa dvigne svojega debeleluharja, rdečeličnega dečka iz slamnate postelje, ga okoplje in obleče v svečano oblačilce. V najlepšem kotičku hišice pa pripravi za svojega ljubljena po pravilih starih običajev primeren podstavek s stopnicami, pregrnjen s preprogo, na katerega postavi njemu namenjene igračke — pozlačen oklep iz lepenke, z rdečimi in rumenimi kamenčki okrašeno čelado, dolg in kratek meč, dve beli zastavici, pa še lok in puščice. Ti predmeti pa niso tolikšni, da bi se z njimi deček lahko olepšal, temveč majhni, prav majhni, da jih ne more uporabljati niti za igranje mladih vojakov. Deček jih sme samo občudovati in gledati. V ospredju pa namesti mamica majhne, v bleščečo opremo opravljene viteze z bridkimi meči in drobne japonske vojake. Na tak način se deček že v zgodnji mladosti navaja k redu in hrabrosti. Zato pa opazamo vedno in vedno na japonskih ulicah toliko »mladih vojakov«. Tudi najmanjši paglavček, ki je komaj shodil, nosi v pentlji svojega kimona (japonsko oblačilo) leseno palico in si predstavlja, ponosno korakajoč z navzgor zavihanim noskom, da je najmanjši »samuraj«, star japonski vitez z nabrušenim mečem za pasom. Pozneje igrajo dečki bojne in viteške igre in so, ko dorastejo, izvrstni vojaki, v vojni pa najhrabrejši branitelji svoje domovine.

V zabavo mladih slavljencev na ta dan nikjer ne manjka plesalcev, plesalcev z različnimi strah vzbujajočimi maskami na obrazu. Ti plešejo pred moško mladino po taktu godbe divje pleše, skačejo sem in tja, visoko nad zemljo in nizko pri tleh, in odpirajo široko svoja grozna žrela. Otroci jih občudujejo, se jim smejejo in se jih ne boje, saj vedo, da jim ne bodo storili nič žalega. Zato tudi japonski dečki ne poznajo strahu in se ne dajo oplašiti niti od »bavbavov« in »hudih mož« niti od grdoglih čarovnic.

In deklice? Tretji dan v tretjem mesecu leta je punčkinovo slavlje, imenovano »dekliški praznik« ali »Hina Matsuri«. Ta dan pa igra majhna šestletna Miko-San, ki je sicer vedno zapostavljena svojemu, celo mlajšemu bratcu, veliko vlogo v hiši. Seveda ne okraši njen očka hiše s plapolajočo ribico — zakaj deklica je le deklica in nima, pri Japoncih tolikšnega ugleda kakor dečki. Že par dni pred tem praznikom vlada svečano razpoloženje, kakor pri nas o Božiču, v vsaki hiši, kjer imajo deklice, in v vsem mestu. Miko-San hodi v tem času prav rada s svojo mamico na izprehod v najživahnejše ulice, kjer so nagromadene v izložbenih oknih in na prostih stojnicah vsakovrstne punčke, velike in majhne, s smejočimi se očki in rumeno in

rdeče navdahnjenimi obrazki. In kaj vse še prodajajo za deklice na tej otroški promenadi! Majhne dvorne dame, kraljeve prince, oblečene v razkošna oblačila, punčke, lesketajoče se v zlatu in srebru, drobčkeno pohištvo za punčke, z medenino obite omarice, pručice in skrinje, rumeno in zlato lakirane škatlice, pahljače, cvetlične vaze, svečnike in druge malenkosti, ki donašajo srečo — vse te lepe stvari lahko kupi mamica za svojo hčerko.

Miko-San pa povabi popoldne vse svoje prijateljice in jim s ponosom razkazuje svoje dragocene zaklade, razstavljene na stojalu s stopnicami. Mnogo igralk j ji je že prej podarila mamica, ki jih je hranila za njo še od takrat, ko je sama praznovala dekliški praznik; nekaj stvari ima pa celo od svoje babice. Sladko otroško riževno vino v tenkih skodelicah in dišeča, v hrastovo listje zavita riževa pogača tvorita ob teh prilikah slavnostno poje-

dino. Medtem pa, ko kar najlepše okrašene deklice med seboj kramljajo, gorijo pred njihovimi zbirkami svečice in ustvarjajo isto razpoloženje, kakor pri nas na sveti večer, ko zagore na božičnem drevescu lučce...

Ko deklice dorastejo, skrbno spravijo svoje igrčke, da jih pozneje poklonijo lastnim hčerkam. Ne smejo jih pa podariti komu dru-

gemu, niti vreči med smeti. Ako pa s časom postanejo igrčke vendarle nerabne in v napotje, tedaj jih smejo samo potopiti, obtežene s kamenčki, v reko ali morje. To je star običaj, ki je bil pri Japoncih v navadi že pred sto in sto leti in je nastal na tale način: Bolnemu človeku so nekoč svetovali zvezdoslovci, da naj si izreže iz papirja obris človeškega telesa. Z njim naj si odrgne bolno telo in naj papir potopi v morje. Bolezen preide baje na ta način na lutko iz papirja in človek popolnoma ozdravi. Pozneje so v hišah postavljali oltarčke takim punčkam in jim, če je bil kdo izmed družine bolan, darovali riž in vino. Iz te prastare navade in pa zaradi veselja rumenih deklic do iger s punčkami je nastal dekliški praznik Hina-Matšuri.

Ptički se ženijo.

Prišla sta Jedrt in sveti Gregorij,
ptički se ženijo v zeleni gori.
Ščinkavec kliče: ščink, ščink, ščink, ščink!
Kje bomo dobili za svatbo ličink?
Udeb odgovarja: up, up, up, up,
v blatu so hrošči, že dober kup.
Žolna udarja: piv, piv, piv, piv,
kdo bo pod ljubjem z mano lovil?
Vrabček nagaja: čiv, čiv, čiv, čiv,
nič ne bom delal, le pil ga bom, pil.

Vera Albrechtova.

Pendirjevček.

(Zgodba o gorjanskem vragu.)

am doli med dravsko in savsko banovino se vlečejo temni Gorjanci s svojimi skritimi čari in prelestnimi bajkami. Stoletne bukve se menjavajo s prostranimi košenicami in cvetočimi livadami, položni bregovi in vrto glave stene, goličava in pragozd.

K vrhu gorjanskega glasnika Trdine se stiska Sveti Miklavž, ki spušča svoje strmo pobočje 700 m globoko v šumno Pendirjevko, gorjansko hčerko.

Pod temi pečinami se je rodila, skozi bujno goščavje si utira pot preko skal in stezà, mimo nagromadenih debel in preperelih hlodov. Enostavna, a večno lepa je njena kramljajoča govorica. Pripoveduje o davnih prigodah in skritih lepotah gorjanske soteske, ki ji je dala ime in ki jo poznajo le podgorski drvarji in redki lovci. Česa vsega ne ve o gorjanskem možu in njegovih škratih, o divjem lovu, o vilah in o pendirjevskem vragu.

Ta se je držal v Hudi peči, prirodni trdnjavi iz silnih pečin gori nad živahnim potokom. Svojo vročo peklensko kri je hodil hladit v bistro Pendirjevko in dražit njenega mlinarja tam pod Minutnikom.

Mož je imel to slabo navado, da je prepogosto na dan klical črnega Hudopečana v rdečih hlačkah in zeleni suknjici. Pa je ta priskakljal po svojih roženih kopitih in mahnil s košatim repom po vodi, da se je v trenutku zmočilo vse mlinarjevo žito. In spet jih je mlinar poklical tri sto, brcnil pa ga je le eden v mrzlo vodo, da se je potem za nekaj dniboljšal.

Muhast je bil »Pendirjevček«, jako muhast. Rad je nagajal, pa je tudi rad pomagal. Kmetje so ga že poznali in so ga vedno radi slušali.

Ko so kosili, je zatulil z Gorjancev: »Raztresaj, bom sušil!« Posijalo je solnce, potegnil veter in seno je vidoma bledele.

Če je ob košnji ali ob žetvi zakričal: »Zdevaj!«, je bilo kaj hitro treba spraviti pod streho, kar se ni smelo zmočiti, ker so se kmalu za svarilom pripodili čez Gorjance črni oblaki in stresli svojo časih tudi ledeño vsebino na lepo orehovško polje.

In tudi pozimi, ko je njegovo gorjansko domovje počivalo pod debelo snežno odejo, si ni dal miru in je opozarjal kmete, kdaj je čas posekane hlode prožit v dolino, in kdaj je primerno, jih vlačiti na daljne domove.

»Proži! Vlači!« se je glasil opomin. Kdor ga ni poslušal, tisto leto ni spravil drv iz Gorjancev. To je namreč mogoče le pozimi ob trdem zmrzlem snegu, »na vlak«.

Dobro je vedel »Pendirjevček«, da mu ni stalnega obstanka v Gorjancih, in često je pravil drvarjem, da ga bosta pregnala šepasti duhovnik in blagoslovljeni junček, ki bo mukal po Gorjancih.

Res so pobožni dolinci postavili vrh hriba cerkvico svetemu Miklavžu v čast. In zamukal je iz njegovih lin blagoslovljeni junček — Miklavžev zvon.

Strašno je bobnelo po vragovih ušesih. Potem pa je prišel še pobožni šentjernejski župnik, ki ni hodil kot drugi ljudje, temveč je malo poskakoval. In poskakoval je tudi »Pendirjevček«, ko je župnik škropil proti Hudi peči in mrmral razne zakletve, da so ubogemu dolgorepcu kar kosti škripale. Pa se je upiral.

»Ne boš me prepodil! Tudi sam nisi brez greha: ukral si materi jajce!« je rohnal nad starim duhovnikom.

»Bridko sem to obžaloval in petdeset let že ne jem zato jajce!« ga je zavrnil užaljeni župnik in pridejal najizdatnejši blagoslov, ki se je zapičil vragu v mozeg, da je dirjal kot brezumen čez Hudo peč in za vrhom skozi prastare šume, ki so kar ječale pod njegovimi kopiti, doli proti Sušicam. Tulil in divjal je tako, da je župnikovemu spremstvu ledenela kri po žilah; župnik pa je molil in blagoslavljal. Miklavžev zvonček je cingljaj in vrag je bežal in lomil pod seboj vse, kar je dosegel.

Še danes naziva ljudstvo tiste gozdove »Na polomu«.

Iz Miklavževih lin še muka blagoslovljeni junček, razborita Pendirjevka še vedno žubori svojo neskončno pesem, le njega ni več po skritih gorskih kotanjah, ki z njim strašijo mame svoje male poredneže, njega ni več v Gorjancih — rdečehlačega kopiteža in rogača, šaljivca in nagajivca — Pendirjevčka.

I. E. RUBIN:

Luca.

(Konec.)

dkod pa jo poznate?« je izpraševal častnik, a Jovo ni mogel odgovoriti. Odvezal je Luco od voza, jo objel okoli vratu in tako sta slonela drug ob drugem nekaj časa.

Šele pozneje smo izvedeli vso povest:

Bilo je pred štirimi leti, v začetku svetovne vojne. Avstrijske in madžarske čete so napadle Srbijo od dveh strani in prekoračile na mostovih Savo in Drino. Razvili so se strašni boji okoli Šabca. Vsa mala Srbija je bila pripravljena, da brani domovino pred sovražnim vpadom.

Ne le vojska, ampak ves narod z vsem, kar je imel, z vozovi, orožjem in živino je hitel v boj, da zadrži sovražnika na meji, saj je vedel, da prihaja rušit in požigat njegove domove in da hoče moriti brez usmiljenja žene in otroke, da uniči srbski rod, ki so ga Nemci in Madžari tako sovražili. V četi

srbske konjenice, ki se je borila okoli Šabca, je bil tudi Jovo s svojo Luco. Tri dni je trajal boj proti močnejšemu sovražniku; srbska vojska se je umaknila na višave okoli Cer-planine, kjer je pod vodstvom slavnega vojvode Stepe Stepanovića dosegla pozneje sijajno zmago. V boju pri Šabcu je padel tudi Jovo. Bil je ranjen v glavo in ko se je zavedel, je zagledal poleg sebe Luco, ki je sklanjala glavo, kakor bi mu hotela pomagati. Oklenil se je je okoli vratu in zvesta žival ga je hotela dvigniti na sedlo, toda njegove roke so bile preslabe, omahnil je in obležal. V omotici je slišal, kako se bližajo tuji glasovi, čutil je nemirno prhanje svoje Luce, nato so ga prijele trde roke in ga položile na nosila; zavedel se je, da je ujet. Še je slišal hrzanje konj in krik in rezgetanje svoje Luce, ki se je čimdalje bolj izgubljalo. Grmenje pušk in topov se je odmaknilo nekam daleč in ko se je drugi dan prebudil, je videl, da je v ujetniškem taboru. Od tam so ga prepeljali z drugimi ujetniki v neznane kraje, kjer je bilo veliko taborišče; rana se mu je počasi zacelila in potem so ga poslali na delo v tovarno, od koder je prišel v naše mesto. Luco so odpeljali sovražniki s seboj in jim je morala služiti.

Ko je častnik videl, da je Luca našla svojega prejšnjega gospodarja, se je obrnil k ljudem, ki so stali okoli voza, in rekel: »Da, to je dobra, zvesta žival. Nisem vedel, odkod je, dobil sem jo na fronti, kjer mi je pridno in vdano služila. Čudil sem se njeni razumnosti. Bila mi je tako draga, da je nisem hotel prepustiti sovražniku in sem jo vzel s seboj. Spotoma je stopila na žebelj in se ranila. Srečen sem, da sem jo po tako čudnem slučaju pripeljal nazaj v roke njenega pravega gospodarja.«

Jovo in Luca sta še vedno stala kakor da bi si brez besedi pripovedovala spomine vseh štirih let, odkar sta se ločila.

»Res,« je rekel vojak na vozu, »gospod polkovnik jo je imel tako rad, da je ni hotel pustiti na cesti, kjer bi poginila. Meni se je smilila, ker je težko hodila. Hotela sva jo spraviti do živinozdravnika in jo izročiti v kake dobre roke.«

Med tem je prišel živinozdravnik po trgu. Stopil je k Luci, ki je mirno dvignila svojo ranjeno nogo.

»Še bo dobro,« je rekel.

»Luca,« je vzkliknil Jovo, ki si je obrisal solze in se ves razveselil, »še bo dobro. O, pomagajte, dobri ljudje, samo da jo rešim!« Prijel je dečka, ki je stal poleg njega, in rekel Luci: »Luca, še so dobri ljudje, evo, imava prijateljev, še pojdeva v najino Srbijo ravno.«

Ljudje so s solzami v očeh gledali čudni prizor.

»Pa srečno,« je rekel častnik in podal Jovu roko. »Bodite srečni v svoji domovini! Zbogom, Luca!«

Luca se je ozrla in sklonila glavo. Vojak je pognal konja in voz je zdrčal po trgu skozi mesto.

Spravili so Luco v bližnji hlev, kjer ji je živinozdravnik obvezal rano. Jovo je stal ves čas poleg nje in se pogovarjal z njo. Vse ji je povedal od onega dne, ko sta se ločila, in Luca je stiskala glavo k njemu, kakor da vse razume in bi ga hotela potolažiti.

»Zdaj je vse končano, zdaj je vse dobro,« je govoril Jovo, »samo da se vrneva živa...«

Nekaj dni nato je odhajal Jovo z Luco iz mesta.

»Vidiš, Bog je dal nam vsem dobro,« je rekel dečku, ki ga je nekaj časa spremljal, »vse je prešlo in vsi bomo srečni.«

Mnogo spominov iz tistih burnih časov je izginilo v teh letih, a še danes živi v mestu spomin na ta dogodek.

Jurček in muha.

urček mahoma začuti ogromno praznino. Oh, kako je lačen! K sreči je skodelica z mlekom že na mizi. Vzdigne jo z obema rokama in nese k ustom, da bi pil... Lej no, v mleku je pa muha!

Jurček užaljen obstane. Prav ji je, grdi sladkosnedil! Kdo ji je dejal piti Jurčkovo mleko? Pa se bo utopila in ga ne bo pil!

Kako je prestrašena, kako obupno otepa z nogami! Udarja s krili, da bi vzletela — zaman. Pri vsakem gibu se le še globlje pogrezne. Kmalu bo konec.

Uboga muha! Nazadnje je pa tole prehuda kazen. Jurček ji nastavi žlico: »Na, splezaj nanjo in uidi!« Toda muha je vsa iz uma. Namesto da bi se približala, se še oddaljuje. Pa nič, pa nič, saj gre tebi za nohte, ne meni.

Oh ne! Jurček začuti neizmerno usmiljenje. Ali ni bil prav kakor tale muha vse te dni, ko je imel mrzlico in se je premetaval in ni spoznal ne mame ne Ivanke? Ta skodelica mleka je za muho strašno morje, kjer bo utonila, nekaj takega kakor tista strašna tema, ki je bil v njej Jurček.

Deček lovi muho z žlico. Ali je res ne bo zajel? Nožice se že manj gibljejo. Pa vendar ne bo umrla? Jurčku se zdi nekako tako, kakor da je njemu zopet zboleti...

Slednjič je muha vendar v žlici in Jurček jo izlije s kapljico mleka na pločevinasto mizico. Toda, ali ni že prepozno? Živalca je žalostno obležala na boku. Krila so ji prilepljena, nožice so pri miru — kakor krpica blaga je. Menda se je res zadušila, utopila — mrtva je. Jurček jo nalahko dregne z žlico. Pozabil je na mleko in jo strahoma opazuje. Kar nič se ne premakne, mrtva je.

Ne, kaj je res mogoče? Ali se ni nožica nalahno zgenila? Zopet nič. Pač, zdaj pa že dve! Drgne si drugo ob drugo. Nato si pa v naglici obriše obraz. To je pa lepo, gospodična! Zbere vse sile, oprostí si tretjo in se vlačí po treh. Oho, zdaj gre pa hitro. Četrta je že prosta, za njo pa še zadnji dve. S krili še vedno ne gre. Zaman si jih gladi, čedi, otira s tačicami: nočejo se odlepiti in nočejo. A vendar bi dejal, da je eno... Daj, le pogumno! Je že. Zaslišati je pomemben zzzzz... Desno krilo je oproščeno, levo pa še prilepljeno; pa ne za dolgo. Muha se trudi, trudi... zzzzz... sta že obe v redu. Začne se izprehajati počez in po dolgem, veliko si da opravi. Pride, pa spet gre, se ustavi, obrne, kakor da je česa pogrešila, sem, tja, še tja. In zdajle — frrr... je že odletela!

Vsaj zahvalila bi se bila! Jurček je nekoliko užaljen, pa vendar zelo, zelo zadovoljen.

(Po A. Lichtenbergerju.)

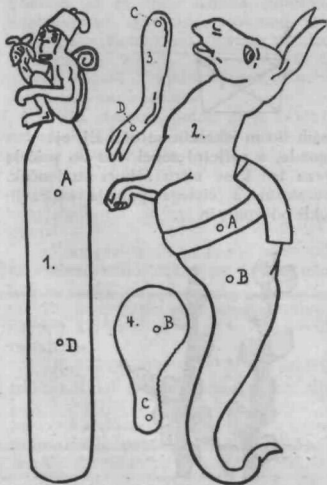
Ena, dve, tri — vse se brž naredi!

1.

Opica in kenguruj.

Zopet nekaj novega, fletnega!

Prerišite povečano na papir vse štiri narisane dele (1, 2, 3, 4) igračke: kenguruja, opico na podolgastem držalu in oba dela nog! Pobarvajte nato kenguruja s svetlorjavo, sedlo z modro, opico s sivo, njeno čepico z rdečo barvo, držalo pa kar poljubno, kakor se vam pač zdi najlepše. Ako ste risali sličice na ténak papir, morate sliko nalepiti s knjigoveškim klejem na lepenko (prav dobra je lepenka od škotel). Potem izrežite vse štiri kose z ostrimi škarjami lepo in natančno; vzemite debelo šivanko, vdenite močno nit in naredite na njej velik voz. Preluknjajte s to šivanko in nitjo posamezne dele na mestih, zaznamovanih s krogi, ki so označeni s črkami A, B, C, D,

in sicer A k A, B k B itd. Vsakokrat, ko napravite en vbodljaj (n. pr. A k A), morate nategniti vrvco in napraviti tesno ob lepenki močan voz, tako da se posamezni deli močno prilegajo. Nikakor pa ne smejo biti pritrjeni narahlo, da bi se lepenke premikale! Nato odrežite preostanek niti in nadaljujte (B k B, C k C, D k D)! Majhni slike (5 in 6) vam kažeta, kako je sestavljen kenguruj s svojim jezdecem od sprednje strani in od zadaj.

Ko je igračka gotova, primite z eno roko za držalo, z drugo pa potezajte kenguruja za rep. To smete, ker je iz papirja; če bi bil namreč živ, bi vam tega gotovo ne dovolil!

Če živalco nežno pocukate, bo napravila prav smešen skok, njen lahki tovor — opica pa se bo sebi in vam v prijetno zabavo zadovoljno gugala na njenem hrbtu.

Poizkusite in napravite to preprosto in veselo igračko!

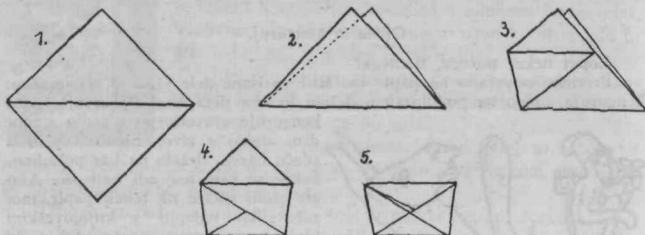
Ne bo vam žal!

2.

Kozarec za vodo iz papirja.

Še eno lahko coprnijo danes!

Pomlad je tu, čas veselih izprehodov, zabavnih izletov. Že prav kmalu bomo začeli delati načrte za majniški izlet, naš tako težko pričakovani mladinski praznik.

Takrat bo skakanja in letanja, rdečih lic in iskrečih se oči! Ej, ej!

In ko boste počivali na obronku gozda, v prijetni senci, vas bo pričela mučiti žeja, joj, kakšna žeja. Pa kaj za to! Prav blizu žubori studenček. Po gornjem načrtu si boste iz četverkotnega čistega papirja napravili kozarec, pet zgibov — pa bo gotov, stekli po vodo in...

Dober tek!

Uganka.

*Katere so te mačice?
Srebrne so njih dlačice
in plezajo brez tačice.*

Ozmoza.

ganite, kaj je to, kar naša Micka zreže v skledo, posiplje z nečim suhim, pa plava čez nekaj ur v vodi!»

»Kumarice so, ki osoljene izločajo sok.«

»Pogodili ste. In to? Micka zreže, vrže v kozico, posiplje z belim prahom, doda še nekaj lažjega od vode in ko se nekaj časa greje nad ognjem, se pojavi voda!«

»To je meso, ki ga tako pripravlja za omako.«

»Res je! Kaj zahajate tudi vi v kuhinjo k naši kuha-rici?«

»O ne! To vem še iz tistih časov, ko sem bil tolikšen, kot si ti. Takrat sem se sukal večkrat po kuhinji, posebno ko je mati pripravljala kaj dobrega. Pazil sem na vsako okusno drobtinico, na vsak košček sira ali slanine, da je šel rajši v moj želodec nego na tla. Pridno sem pomagal tudi pri mešanju, seve, da sem laže pokušal. Tako sem se tam seznanil z raznimi pojavi.«

»Ali je res, kar pravi Micka, da je sol tisto, ki iztiskava vodo iz kumaric in mesa?«

»Je. Lahko se sam prepričaš. Če mi prineseš kos črevesa, ti pokažem.« Takoj se je odpravil, ko me je prosil, naj ga počakam.

Nisem bil dolgo sam. Prinesel je črevo, ki ga je napihaval, da se je zvijalo liki kača.

»Ali bo zadosti?« se mi je nasmejal.

Odrezal sem dva koščka.

»Napraviti hočem dve klobasici. Eno napolnim s čisto vodo, drugo pa z raztopino cukra. Glej, kako tesno vezem konce, da ne more niti kapljica ven. Voden, ki je hudo napeta, položim v sladkorno raztopino, cukreno gubasto pa v čisto vodo. Seveda učinka ne bomo še opazili, ker iztiskavanje se vrši počasi. Trajalo bo dolgo, preden bomo kaj zaznali.«

Mislil sem, da pojde za nekaj ur na brcališče, a je ostal. V zabavo je pobiral sladkorna zrnca.

»Gospod, ali ni naš jezik tudi kakor kumara ali govedina? Ko usujem nanj sladkorja, se mi napravijo takoj sline.«

»Prav praviš! Pa ne le naš jezik, celo telo se tako obnaša. Vtakni eno roko tu v slano vodo, drugo pa v deževnico, ki jo imam v drugi skledici. Opazil boš še najhitreje učinek.«

Bil je vztrajen. Več nego dvajset minut je držal roki, kakor sem mu bil naročil. Ko ju je potegnil ven in posušil, je bila ena roka nabrekli, druga pa nagubana.

»Kaj sklepaš iz tega? V deževnici se je roka napila, v osoljeni je pa sok izločila. Ni li tako? Enako se vedejo naša čreva in naš želodec. Pritisk, s katerim vsrkava sol, lahko merimo. V ta namen zvežem en konec črevesa tesno na stekleno cev, drugega pa kakor prej. Klobaso napolnim s cukreno raztopino in jo postavim v čisto vodo. Tekočina stoji zunaj in v cevi enako visoko. Če natanko opazuješ, vidiš, da se voda v steklu prav počasi dviga.«

»Saj je res. Dvignila se je že za en milimeter. Sicer ni hitra, pa le gre.«

Pustil sem ga, da se je sam zabaval. Tedaj pa tedaj mi je javil, za koliko se je voda povzpela. Slavnostno s ploskanjem je naznanil, ko je dosegla višino enega decimetra. Pa njegovo veselje ni trajalo dolgo. Kmalu je opazil, da leze voda nazaj, in sicer precej hitro.

»Kaj je to?«

»V črevesu je nastala kaka luknjica zaradi rastočega pritiska. Bilo je že ranjeno na tistem mestu!«

»Mislite, da bi voda šla sicer više?«

»Bi, bi. Le ponovi ta poizkus doma, pa boš videl. Sedaj si oglejva še vložene klobasice. Se že pozna. Prej napeto črevo je ohlapelo, drugo pa je nabreknilo. Ali si sedaj prepričan, da je trdila vaša Micka prav? Pa ne misli, da velja to samo za kuhinjsko sol ali za cukar, temveč za celo vrsto drugih snovi.«

Usula se je ploha vprašanj, a nisem več utegnil. Obljubil sem mu, da mu pojasnim vse, pa le po malem. Vzel je stekleno cev, ki sem mu jo podaril, in ostanek črevesa, nato se je napotil k svoji Micki.

SLAVKO NEŠIČ:

Nekaj o pajkih.

Ej, pajek! Brrrrrrrr!...« Kako ste se ga že večkrat ustrašili, kajne. Kar nenadoma prileze od nekod, ta nebidogatreba. Vi pa kar poskočite pred njim, frk, in zona vas oblije. Toda ves ta vaš strah je prazen, to vam moram takoj povedati, in pajek ga kar res ne zasluži. Zakaj ta živalca je ena izmed najbolj čistih pa neškodljivih in ima izredno močno izražen čut in sluh.

Ni basen, če pripovedujejo, da je prav lahko izvabiti pajka z godbo iz njegovega skrivališča. Veliki italijanski goslač Paganini, ki je živel v preteklem stoletju, si je vedno, kadar je sviral pred množico poslušalcev, dal pajka na svojo ramo, ker mu je baje, kakor je bil sam trdno prepričan, donášal srečo in uspehe.

O Beethovnu, velikem glasbeniku, pripovedujejo, da je sviral v svoji mladosti jako rad gosli, pa samo takrat, če je bil popolnoma sam v svoji sobi. Ko je stopila nekoč njegova mati v sobo, je opazila, kako se je spustil pajek s stropa in je plaval na svoji pajčevini baš nad svirajočim sinom. Mamica se je seveda jako prestrašila in je ujela živalco. Mladi Beethoven pa, ki je bil zelo občutljiv, je prekinil igranje in je zagnal gosli po tleh, da so se zdobile v tisoč koscev. Sam je pozneje priznal, da ni nikoli več prijel v svojem življenju za gosli; ta pajek je bil namreč dolgo časa edini njegov poslušalec.

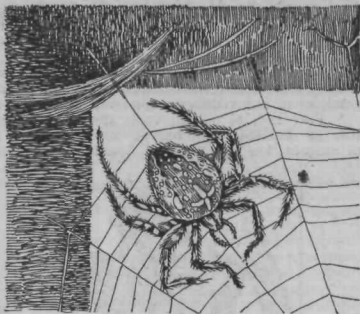
Iz teh dveh dogodbic sklepamo, da postane pajek prav lahko prav domač. Jetniki so spisali in pripovedovali že večkrat dolge zgodbe o pajkih, ki so jim krajšali čas v ječah in jim lajšali gorje ugrabljene svobode. Mnogo teh nesrečnikov, ki so prebili skoraj polovico svojega življenja med štirimi stenami, pripoveduje, da so pajke, svoje tovariše, krmili kar iz roke. — Quatremère Disjouvai, načelnik batavanske

republike, je bil jetnik nemškega vojvode. Bil je zaprt v Utrehtu in je spisal o teh živalcah debelo knjigo. Opazoval je pajke, ki jih je bilo na stotine v njegovi celici, in je napravil o teh čudnih tovariših pomembne zapiske. Med drugim trdi tudi, da so te živalce najboljši in najzanesljivejši vremenski preroki.

Da jedo pajki iz roke, trdi v svojih zapiskih tudi neki vrvar iz Pariza, ki je poleg vrvi pletel tudi nogavice iz pajkovih mrež. V ta namen je imel v svojem stanovanju preko tisoč pajkov-križavcev. Kadar je stopil v sobo s skledo, polno muh, da bi nakrmil svoje domače živalce, so se spustili pajki po nitkah s stropa, si poiskali mastno mušjo pečenko in zlezli zopet v svoja skrivališča. Naš vrvar pa gotovo ni izgotovil mnogo takih lepih nogavic — za en funt svile iz pajčevin je namreč potrebna zbirka 700.000 živih križavcev.

Legenda pripoveduje, da je rešil nekoč pajek celo življenje človeku. Friderik Veliki, nemški kralj, je običajno zajtrkoval skodelico čokolade. Ko je bil nekoč poklican od mize, je našel, ko se je vrnil, v skodelici debelega pajka. Zato je zlil čokolado v posodo, iz katere so jedli njegovi psi. Vsi psi pa so dobili krče in so po par minutah žalostno poginili. Čokolado je zastrupil dvorni kuhar, ki je bil podkupljen od vladarjevih neprijateljev.

Sicer je to le pripovedka — toda iz vseh dogodbic lahko izprevidimo, da ne smemo biti sovražni tem nedolžnim živalcam, ki ne storijo nikomur nič žalega, ki tudi ne grizejo, kakor premnogi na- pačno trdijo, temveč nam kvečjemu koristijo, recimo v hlevih, v shrambah, ker se hranijo samo z nadležnimi muhami in z drugim mrčesom. Ne bojte se jih torej!

Pajek mrežo je razpel . . .

*Pajek mrežo je razpel,
da bi vanjo muho vjel;
po nesreči pa sem jaz
prišel malo k pajku v vas.*

*To jo revež je pobiral,
ko sem mrežo mu razdiral;
dolgotračnež se je bal,
da na zemljo bi ne pal.*

*Kdor v nesrečo zapeljuje,
večkrat se mu to zgodi;
kadar padca pričakuje,
komaj sam mu ubeži . . .*

Fr. Ločnikar.

Dragi risarji, tudi to pot ste nas prav veselo presenetili s svojimi risbami. Kako pogodene, kako smešno našemljene so maskare, ki ste jih narisali! Naša miza je vsa pokrita s slikami razigranih pustnih šem. Ta je narisal eno, ta zopet celo skupino, ki se pomika v zabavno-smešnem sprevodu po cesti. Vidi se, da ste s pozornostjo, veseljem in radovednostjo opazovali številne čudne prikazni pustnega torka!

Prav radi bi posneli večje število vaših del, mladi prijatelji, pa nam, žal, prostor ne dopušča. Tudi barvne posnetke vaših risb bi hoteli priobčiti, kar nam pa ni mogoče, ker naš list med besedilom sploh ne prinaša barvastih slik.

Kot najboljši deli objavljamo risbi Podrekarja Franceta (3. r. osn. š., Ljubljana) in Toryja Tugomira (II. c r. realke, Ljubljana), ki je poslal kar štiri uspele maskare.

Od ostalih pa omenjamo le imena najboljših »mojsterčkov«:

Babšek Miran (Vrtača, Ljubljana), Boncelj Primož (Zagreb), Božič Ivan (Slovenjgradec), Vode Anka (Moravče), Podrekar Janez (Ljubljana), Remic Janez (Boh. Bistrica), Slokan M. (Ljubljana), Slokan V. (Ljubljana), Tory Nada (Ljubljana), Zagar Vinko (Boh. Bistrica), Vode Ciril (Skaručna).

Do prihodnjic, dragi moji mladi risarji, pa narišite lepe velikonočne piruhe, vsak po tri pisanice, s črnilom ali pa — še bolje — z barvicami ali barvastimi svinčniki.

V praznikih se boste s tem prijetnim delom imenitno kratkočasi. Okraske pisanic pa si seveda morate sami izmisliti, ne smete jih prerisavati po naših na str. 190!

Le pridno in pogumno na delo!

Pa veselo Veliko noč!

Naše uganke.

1.

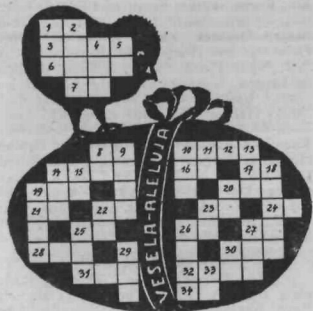
KRIŽANKA.

Vodoravno:

1. zajedalka; 3. del telesa; 6. turški bog; 7. ploskovna mera; 8. del voza; 10. žensko ime; 14. okence; 16. osebni zaimmek; 17. predlog; 19. poljski pridelek; 20. potočna žival; 21. igralna karta; 22. hrvaški predlog; 23. pomožni glagol; 24. isto kot štev. 8; 25. veznik; 26. osebni zaimmek; 27. števnik; 28. veznik; 30. hrvaški kazalni zaimmek; 31. družinski član; 32. boleec mesto; 34. igralna karta.

Navpično:

1. časomer; 2. učni zavod; 4. veznik; 5. medmet; 8. osebni zaimmek; 9. znamka čokolade; 10. domača žival; 11. ploskovna mera; 13. žensko ime; 14. kar je na glavi; 15. veznik; 18. sveta podoba; 19. izmeček iz vulkana; 20. grška črka; 22. pomožni glagol; 25. začimba; 26. žensko ime; 27. prva žena; 29. osebni zaimmek; 30. osebni zaimmek; 33. igralna karta.

2.

BESEDNA UGANKA.

Brez prvega skoraj da ni je živali, z njim kužek dobrika se, pav se pohvali, mogočnega kralja zverin krasotj, zlokobno z njim kača po kamnu polzi.

Poveljnica druga mogočni je četi, začetek vse znanosti, temelj prosveti. Ko s trdom obvlada učenček jih vneti, odprta so pota po širnem mu sveti.

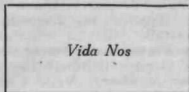
Ko trejja spomladi se zopet ozove, že Vesna je strla ledene okove. Srce jo posluša, radostno vzdrhtava, dra s pesmijo k nebu molitev zaplava.

Celota pa kroži v vsemirja sinjinah, pokaže po letih se v istih višinah. Ljudem praznovernim nesreče obeča, a tebi nagrado, če išče te sreča.

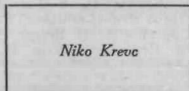
3.

DVE POSETNICI.

Odkod je:

Kaj je:

4.

IMENSKI KVADRAT.

e	a	v
d	v	i
d	a	a

Razporedi črke v kvadratih, da čitaš navpično in vodoravno tri krstna imena!

REŠITVE UGANK IZ SEDME ŠTEVILKE:

1. Tajinstveni križ: 1. Jeruzalem, 2. Brezovica, 3. Karavanke.

2. Zlogovnica: 1. polip, 2. runo, 3. islam, 4. šakal, 5. lava, 6. Arkad, 7. skobec, 8. krvav, 9. olje, 10. robot, 11. okno, 12. berač, 13. ovca, (prišla skoro bo pomlad cvetoča).

3. Še ena vesela: Pavliho piči spodnja čebelica.

4. Skrivalnica: Mi smo vojaki, korenjaki, kako nas gledajo ljudje!

Vse štiri uganke so rešili:

Babič Miloš, Vid Grošelj, Savo Šink, Niko in Ivo Koritnik, Ivan Urbas, Namorš Veljko, Marjan Novak, Dolenc Gizela, Dolinšek Oton, Marjan Hočevar, Stojan Kostanjevec, Elica Jekovec, Dušan Sodnik, vsi iz Ljubljane; Sovinek Slavko, Zalar Srečko, oba iz Celja; Franjo Šijanec, Bojan Defranceschi, Vida Kovačič, Breda Zemljčič, vsi iz Maribora; Picelj Pepica, Flajšman Zivka, Vergot Mimica, Mira Pavlovič, Valjavec Jelislava, Čita Fux, Malči Papič, Konda Jožica, Kambič Vinko, Tončka Jurman, Stipanič Nada, vsi iz Metlike; Branko Ivanuš, Fram pri Mariboru; Klavdij Stuller, Jesenice; Anton Kolman, Marolt Vinko, oba iz Bleda; Bogdan Podbrežnik, Dorica in Franci Šarb, Gornji grad; Weingerl Vladimir, Karli Destovnik, Vrečko Zvonko, Soštanj; Marica Fritz, Trbovlje; Malenšek Stefan, Boh. Bistrica; Oton Petek, Ivan Božič, Slovenjgradec; Ivan Belaj, Gaberje pri Celju; Josip Hrovat, Sevnica; Levstek Srečko, Moste; Čad Anica, Schumet Franc, Domžale; Petek Ljubomir, Brežice; Hacin Anica, Prevalje; Maša Pretnar, Zemun; Leskovšek Evgen, Toplice pri Zagorju; Šivec Alojz, Hrastnik; Slavica Marinič, Sv. Marko pri Ptuj; Ivan Feinig, Mežica; Aleksander Ozmeč, Beltinci; Jug Zlatica, Studenci pri Mariboru; Vode Čiril, Skarčna; Valči Pungaršek, Hrastnik; Verica Ivanšek, Rogatec; Pepca Brezovnik, Smartno pri Slovenjgradcu; učenke 5. razreda v Repnjah; Božena in Svetka Jamšek, Breg pri Ptuj; dva (Ljubljana, Ptuj), ki se nista podpisala; Jožef Bregar, Medija; Izlake; Ivan Perko in Viktor Haller iz Hrastnika.

Tri uganke so rešili:

Blažica Draga, Slavko Zerdoner, M. in V. Slokan, Lidiya Lavtizar, Eda Flere, Nada Žigon, Bojan Jamnik, vsi iz Ljubljane; Zorko Stane, Urbančič Milan, Jamšek Poldar, Urbanec Hedi, Frol Marija, Tomažič Kristina, Irt Justina, Železnik Mira, Vlasta in Boris Hamrla, Kisovec Ivan vsi iz Trbovelj; Eduard Fuhrman, Mila Plaskan, Ivo Vodopivec, Danka Pečar, vsi iz Maribora; Janežič Miloš, Matčevž Hudovernik, Bled; Danilo Sbrizaj, Kočevje; Kolenc Jurček, Dravograd; Zagar Vinko, Boh. Bistrica; Boncelj Primož, Zagreb; Zoran Jerin, Celje; Marilka Klun, Ribnica; Milena Kobi, Birčna vas; Dragica Justin, Rosina Gustav, Liljana, Marjan in Branko, iz Brežic; Dušan in Boris Dernovšek, Sv. Barbara v Slov. goricah; Ivan Kralj, Domžale; Rataj Dragica, Vojnik pri Celju; Paher Dušan, Rogoznica pri Ptuj; Milan Livio, Sevnica; Matjašič Janez, Metlika; M. Kaiser, Dravograd; Dušan, Boris, Svetko, Sandi in Ljubček Uderman, Novo mesto; Danica Suchy, Kranj; Stojan Drašček, Zalog; Kronašek Anton, Orla vas pri Braslovčah; Herman Suchy, Niš; Nada Uršič, Catež ob Savi; Vladimira Langus, Soštanj; Ljudmila Jugovič, Zagorje; Ljubica Čiro, Milena Lendovšek, Janko Habjan, Bukovica na Škofjo Loko; Vida Ocpeck, Zagorje; Marica Brezovšek, Rače; Alena Arnšek, Tatjana Cander, Hrastnik; Magda in Borut Faganeli, Bistrica pri Mariboru; Angelca Učakar, Dragar Oskar, Dol pri Hrastniku; Zdenka Brautuž, ?; Zvonko Zolgar, Ljubljana; Karl Košič, Maribor; Stefi Keblušek in Ana Strohmaier, Hrastnik.

Dve uganke so rešili:

Franc Dermastja, iz Ljubljane; Radoslav Bogataj, Žiri; Zupančič Gabrijela, Pevc Justina, Hrastnik; Aleksander Kandušer, Branko Pavlovič, Soštanj; Oleg Minajev, Maribor; Barica Štefanič, Rosalnica pri Metliki; Ankica Prestor, Moravče; Robert Grossberger, Sp. Hudinja pri Celju; Lorgor Edmund, Celje; Joško Rakar, Hrastnik.

POZOR — UGANKARJI!

To pot bomo spet tekmovali za

5 nagrad,

za pet lepih slovenskih mladinskih knjig:

1. E. Gangl: Zbrani spisi, VI. zvezek.
2. Dimnik: Kralj Peter I.
3. Meško: Našim mladim.
4. Kosem: Ej, prijateljčki.
5. Erjavec-Flerč: Fran Levstik, izbrani spisi za mladino.

Če se bo oglasilo več rešilcev vseh štirih ugank, bo odločil žreb.

Le pridno na delo torej! Pa obilo sreče!

Velemenjeni gospod Doropoljski!

Moj atek mi je z neko posebno radostjo naznanil, da ga veseli, da sva jaz in moja sestra tako zvesti čitateljici »Zvončka«, ki je stara in zelo koristna korenina za slovensko mladino.

Rekel mi je: »Tudi ti, skromno dekletce, lahko kaj poročaš dobremu gospodu Doropoljskemu.«

To me je ojunalo, da sem si upala poslati rešitev ugank.

Srečna bom, ako se prepričam, da nekaj vem, kar tudi pričakuje naš ljubljani urednik »Zvončka« od nas.

Potem bom celo tako pogumna, da bom stavila sama uganko na svoje zveste sočistatelje.

Tudi risbe si bom upala predložiti, da začnem tekmo, ki je dandanes na dnevnem redu vsepovsod. Dobra volja in ko rajša velja, tako slišim mnogokrat od dobrih g. učiteljev in učiteljic.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Milka Lešnikova,

učenka III. razr. mešč. šole v Ptuj.

Odgovor:

Ljuba Milka!

Prav praviš, življenje je večna tekma. Ugankarsko in risarsko si zadnjič dobro prestala, želim Ti, da bi tak uspeh dosegla tudi povsod drugod.

Pozdravi, prosim, atka in kmalu mi pošlji tisto uganko!

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

Dragi g. Doropoljski!

Prvič Vam pišem nekaj vrstic, ker bi se jako rada seznanila z Vami. Prisrčno Vas prosim, da tudi mene sprejmete v svoj kotichek.

Hodim v VI. razred. Učim se z veseljem vseh predmetov. Zlasti rada čitam in rišem. Za razredno učiteljico imam g. Valentino Kauklerjevo.

V šoli imamo šolsko čitalnico, v kateri je mnogo lepih knjig. Med njimi je seveda tudi Vaš »Zvonček«, katerega jako rada čitam.

Prosila bom mamico, da postanem prihodnje leto Vaša naročnica.

Najtopleje se Vam priporoča za Vaš cenjeni odgovor

Cita Antonovičeva, Ptuj.

Odgovor:

Ljuba Cita!

Upam, da Ti bo Tvoja ljuba mamica rada izpolnila željo. Potem boš imela »Zvonček« doma, to bo imenitno.

Pa še kaj se oglasi, prosim!

Pozdravljena! Gospod Doropoljski.

Velemenjeni gospod Doropoljski!

Iz naše doline se Vam, kakor vidim, prav malo kdo oglasi. Dovolite torej, da Vam jaz napišem par besed.

Pred nedavnim smo ustanovili društvo »Pomladek Rdečega Križa«, ki jako dobro napreduje. Prav pridno prirejamo mladinske igrice. Po igri, oziroma, pred njo zapojemo kako čedno pesemco, do katerih imam posebno veselje.

Z željo, da ga sprejmete med svoje koticekarje, Vas prav lepo pozdravlja

Franjo Medved,

učenec V. razreda osnovne šole na Dolu pri Hrastniku.

Odgovor:

Dragi Franjo!

Veseli me, da Vaš Pomladek tako lepo uspeva. Se letos bo prinesel »Zvonček« lepo igrico, ki jo boste potem lahko igrali v društvu. Če me boš pravočasno obvestil, se bom takrat pripeljal v Dol in pogledal, kako se bodo postavili moji koticekarji.

Na snidenje!

Gospod Doropoljski.

Cenjeni g. Doropoljski!

Vem, da dežujejo pisemca v Vaš kotichek, a vseeno bi se tudi jaz rad vtihotapil vanj. Oglašam se iz belega Zagreba, kjer obiskujem že drugo leto gimnazijo, in sicer III. razred. Preje sem hodil v Ljubljani v šolo. Še vedno mi je dolgačas po njej. Večkrat moram slišati pikro be-

sedo »Kranjec«, toda jaz sem ponosen, da sem Slovenec. Da vselej težko in z veseljem pričakujeva z bratcem Zarkom ljubi »Zvonček«, mi ni treba še posebe omenjati. V šoli nama gre še dosti dobro. Brat je celo odličen. Hodi v IV. razred osnovne šole. Za danes naj zadostuje.

Blagovolite sprejeti najlepše pozdrave od mene in brata Zarka.

Milan Guček,
dijak III. razr. III. drž. real. g. v Zagrebu.
Odgovor:

Dragi Milan!

Tvoje pismo iz bratskega Zagreba me je jako razveselilo. Lepo je, da se čisto s ponosom in hrepenenjem spominjaš svoje ožje domovine, iz katere Ti naš »Zvonček« vsak mesec prinaša toplih pozdravov.

Zdravo, Milan in Zarko!

Gospod Doropoljski.

Dragi gospod Doropoljski!

Rešil sem vse uganke. Pomagal mi je tudi Uroš. Dobili smo šolska izpričevala. Moj stric iz Murske Sobotne me je vprašal, kakšno izpričevalo sem dobil.

Jaz sem mu odgovoril takole: Če bi imel eno pet več in eno štiri manj, bi imel dvakrat toliko pet kakor štiri. Če bi pa imel eno pet manj in eno štiri več, potem bi pa imel prav toliko pet kakor štiri.

Zdaj mi pa uganite, prosim, koliko sem dobil pet in koliko štiri?

Lepo Vas pozdravljam.

Vaš vdani

Dušan Vagaja,
učenec II. a razreda osnov. šole v Zg. Šiški.
Odgovor:

Ljubi Dušan!

Ti si pa tič! Kar uganko mi zastavljaš. Sem jo že pogruntal, pa ti je še ne sporočim. Naj si najprej še moji koticarji malo glavo belijo z njo! Bomo videli, kdo jo bo uganil.

Zdravo!

Gospod Doropoljski.

Dragi gospod Doropoljski!

Moja mama ima zame in za mojega brata naročen »Zvonček«. Zelo rada ga čitam, najbolj mi ugaja Dnevnik šimpanzke Kaške. Doma sem v Apačah ob reki Muri, ki dela mejo med Jugoslavijo in Avstrijo. Pri nas imamo dve šoli, deško in dekleško. V vsaki so trije slovenski razredi in dva nemška. Jaz hodim seveda v slovenskega in sicer v II. a, I. oddelek.

Iskreno Vas pozdravlja

Vanda Marija Zelova, Apače.

Odgovor:

Draga Vanda!

O Kaški bomo še letos in vse prihodnje leto mnogo zanimivega slišali. Čakaj, da pride med ljudi, tam je doživela čudne reči.

Lepih pozdravov g. mamici in Tebi in vsem zavednim Slovincem ob meji!

Gospod Doropoljski.

Cenjeni stric Doropoljski!

Če Ti bo pismo všeč, ga natisni, prosim, med svoje koticarje. Zelo nestrpnno pričakujem vsak novi zvezek Zvončka. Jako rad ga čitam. Na pustni torek sem se oblekel v admiral. Povabil sem tovariše iz hiše na malo južino. Pili smo na Tvoje zdravje. Saj veš, da znam tudi malo francoski.

Srčno te pozdravlja Tvoj nečak
Vid Grošelj, učenec 3. r., Ljubljana.

Odgovor:

Dragi Vide!

No, ker mi pišeš, da znaš malo francoski, mi pa sporoči prihodnjič, kaj se tole pravi po naše: Dans la forêt lointaine, on entend le coucou; du haut de son grand chêne, il répond au hibou. Tako zdaj spomladi pojo francoski otroci. Gotovo bo vse moje Zvončkarje zanimalo, kaj to pomeni slovenski.

Pozdravi, prosim, prav lepo mamico, papana, staro mamo in svojo prijateljico Julko!

Stric Doropoljski.

..... Ostala pisma priobčimo prihodnjič!

